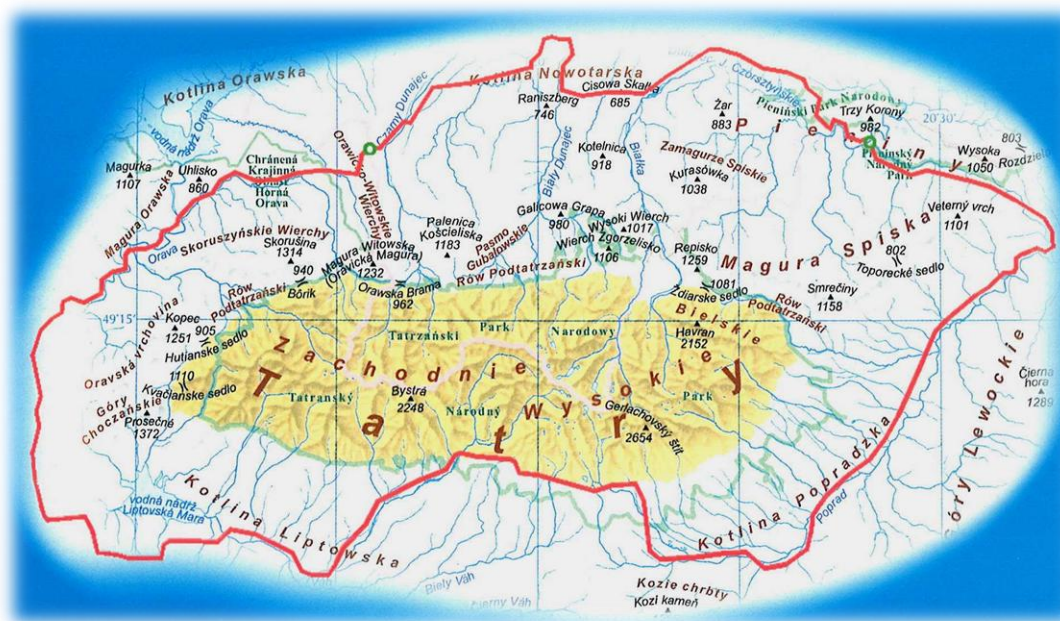

Podpisanie Umowy Partnerskiej w ramach projektu pt. Historyczno-kulturowo-przyrodniczy szlak wokół Tatr

Nowy Targ, 09.07.2014 r.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013

Historyczno-kulturowo-przyrodniczy Szlak wokół Tatr

Projekt Historyczno-kulturowo-przyrodniczego szlaku wokół Tatr to zakrojone na wielką skalę transgraniczne przedsięwzięcie, będące efektem zainicjowanej przez Euroregion „Tatry” w 2004 roku wieloletniej współpracy polskich i słowackich samorządów przygranicznych.

Kompletny projekt zakłada realizację liczącej ponad 250 km pętli wokół Tatr z trasami rowerowymi, narciarskimi, edukacyjnymi i biegowymi.

Jego przewodnią ideą jest udostępnienie niepowtarzalnych miejsc i lokalnych wartości o walorach krajobrazowych, kulturowych, historycznych i przyrodniczych po obu stronach granicy, których dostępność jest aktualnie ograniczona lub znikoma.

Historyczno-kulturowo-przyrodniczy Szlak wokół Tatr

Trasa Szlaku **nawiązuje do dziedzictwa historyczno-kulturowego**: najstarszej sieci osadniczej (Nowy Targ, Ludźmierz, Szaflary, Frydman po stronie polskiej a po stronie słowackiej Kieżmark, Stara Lubowňa, Spiska Sobota, Liptowski Mikuláš, Dolny Kubín), **starych szlaków handlowych** (solny, jantarowy, winny), interesujących **zabytków architektury** (Zamek w Niedzicy, Zamek w Czorsztynie, Dwór w Łopusznej, Zamek w Starej Lubowni, Czerwony Klasztor, Orawski Hrad), **gotyckich kościołów drewnianych** (w Dębnie, Harkłowej, Łopusznej, Nowym Targu, Twardoszynie, Zuberku, Istebnem, Leszczynach, Św. Krzyżu, Kieżmarku), **drewnianego budownictwa ludowego** (Chocholów, Podbiel, Prybylina Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej, Muzeum zamagurskiej wsi Stará Ľubovňa) oraz wyjątkowego **folkloru i sztuki ludowej**.

Przebieg Szlaku zwraca również uwagę na **unikatowe wartości przyrodnicze i krajobrazowe**, pozwala odkrywać nieznane pomniki przyrody.

Ponadto trasa Szlaku służy **uprawianiu turystyki aktywnej**, przyjaznej dla środowiska i **promuje zdrowe spędzanie wolnego czasu** jako alternatywę dla zmotoryzowanych form zwiedzania i podróżowania.

Historyczno-kulturowo-przyrodniczy Szlak wokół Tatr

Trasa Szlaku wokół Tatr prowadzi przez historyczno-geograficzne krainy Spisz, Podhale, Orawę i Liptów w bezpośredniej bliskości licznych i różnorodnych atrakcji i walorów. O jego wyjątkowej atrakcyjności przesądza:

- sąsiedztwo kilku parków narodowych
- obfitość innych terenów o najwyższych walorach przyrodniczo – krajobrazowych (torfowiska, doliny rzek z malowniczymi przełomami, charakterystyczne skałki i wzniesienia, otwierające się z wielu punktów trasy malownicze widoki, urokliwe enklawy leśne i łąkowe),
- mnogość charakterystycznych obiektów zabytkowych (obiekty sakralne, zamki, relikty dawnej zabudowy wiejskiej i miejskiej, zabytki techniki – mosty i obiekty kolejowe),
- możliwość skorzystania z atrakcji turystycznych najwyższej rangi (spływ tratwami przełomem Dunajca w Pienińskim Parku Narodowym).

Historyczno-kulturowo-przyrodniczy Szlak wokół Tatr – II etap

Powstały w wyniku realizacji projektu transgraniczny, markowy produkt turystyczny jakim będzie Historyczno-kulturowo-przyrodniczy Szlak wokół Tatr

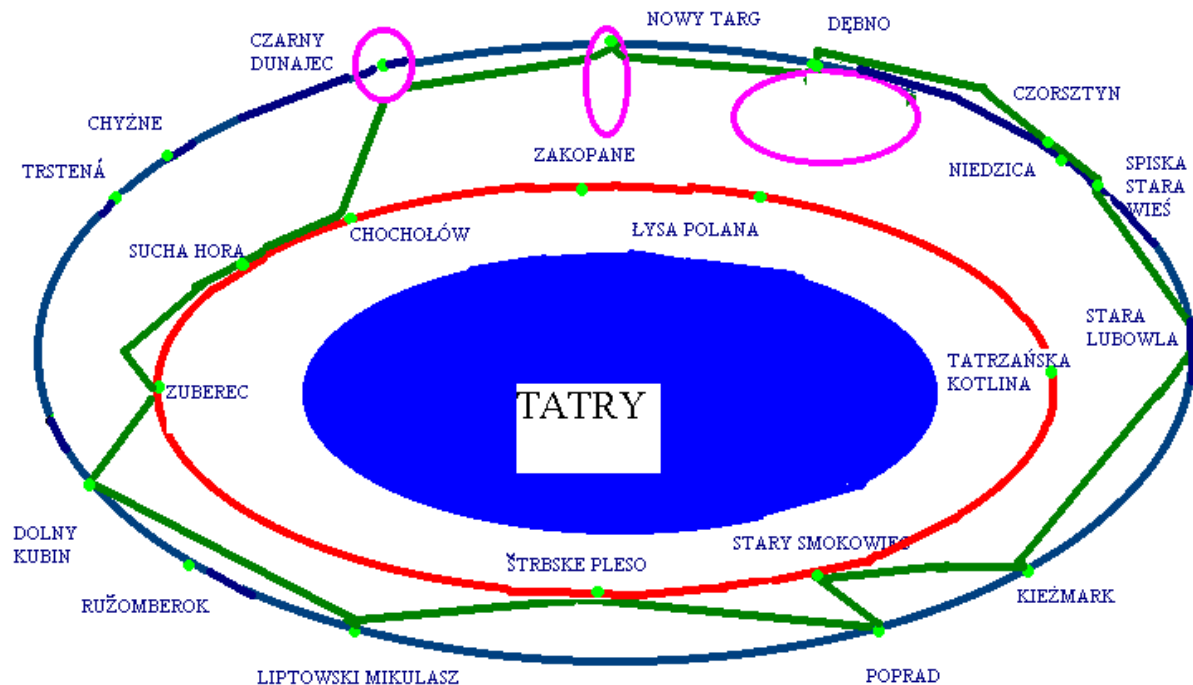
- wpłynie na korzystną transgraniczną współpracę polsko-słowacką,
- zaktywizuje gospodarczo położone przy trasie miasta i gminy oraz lokalne środowiska i instytucje, pozwoli na powstawanie nowych miejsc pracy,
- wpłynie na odciążenie ruchu turystycznego w Tatrach,
- przybliży turystom historyczne i kulturowe dziedzictwo regionu,
- odkryje nieznane lub niedocenione dotąd wartości przyrodniczo-krajobrazowe pogranicza polsko-słowackiego,
- umożliwi i spopularyzuje aktywne spędzanie wolnego czasu (pieszo, na rowerze, konno, a zimą na nartach biegowych).

Historyczno-kulturowo-przyrodniczy Szlak wokół Tatr

- Głównym celem projektu jest realizacja szlaku prowadzącego z Nowego Targu przez tereny historycznego rozwoju osadnictwa regionu Podhala, Spisza, Orawy i Liptowa, położone po polskiej i słowackiej stronie Tatr. Szlak ma pokazywać i promować najcenniejsze walory historyczne, kulturowe, przyrodnicze i krajobrazowe regionów przez które przebiega.
- Zwornikiem i punktem początkowym szlaku jest Nowy Targ – miasto powiatowe stanowiące bramę wjazdową na Podhale i w polską część Tatr. Punktami, w których następuje przekroczenie granicy polsko-słowackiej, są: Chochółów - Sucha Hora (na zachodzie) oraz Sromowce Niżne - Cervený Kláštor (na wschodzie).

Historyczno-kulturowo-przyrodniczy Szlak wokół Tatr

- Przebieg szlaku po stronie polskiej wyznaczają, poczynając od Nowego Targu, następujące punkty charakterystyczne: Czarny Dunajec – Podczerwone – Chochołów (w kierunku zachodnim) oraz Gronków – Dębno – Czorsztyn – Sromowce Niżne (w kierunku wschodnim). Część słowacką stanowi pętla łącząca punkty przekroczenia granicy polskiej poprzez miejscowości: Trstena – Dolny Kubin – Liptowski Mikulas – Strbske Pleso – Poprad – Kežmarok – Stara Lubowna – Spiska Stara Ves.
- Trasę główną uzupełnia kilka tras dodatkowych i pętli tematycznych, udostępniających atrakcyjne z różnych względów rejony i poszczególne obiekty położone w stosunkowo niewielkim oddaleniu: „trasa chochołowska i wierchowa”, „pętla puścizn czarnodunajeckich”, „ścieżka cysterska”, „trasa łopuszniańska”, „pętla spiska”, „pętla stoki Gorców”.

Historyczno-kulturowo-przyrodniczy Szlak wokół Tatr – geneza

W dniu **05.03.2004 roku** X Kongres Związku Euroregion „Tatry” podjął uchwałę inicjującą projekt *Historyczno-kulturowo-przyrodniczego szlaku dookoła Tatr*.

Polsko-Słowacka Komisja Międzyrządowa ds. Współpracy Transgranicznej na IX posiedzeniu w Krakowie w dniach **1-2 lipca 2004 roku** wyraziła swoją akceptację dla tego projektu.

Historyczno-kulturowo-przyrodniczy Szlak wokół Tatr – geneza

W 2005 roku w ramach projektu dofinansowanego ze środków Wspólnego Funduszu Małych Projektów Programu Współpracy Przygranicznej Phare Polska-Słowacja, który zrealizowany został przez Gminę Czarny Dunajec przy partnerskiej współpracy Miasta Nowego Targu oraz gmin: Czorsztyn, Nowy Targ, Łapsze Niżne i Szaflary, opracowano:

- ✓ studium historyczno-kulturowe,
- ✓ studium przyrodniczo-krajobrazowe
- ✓ studium planistyczno-urbanistyczne polskiej części szlaku.

Historyczno-kulturowo-przyrodniczy Szlak wokół Tatr – geneza

Dnia **22.02.2007 r.** Związek Euroregion „Tatry” zgłosił do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego projekt *Szlaku dookoła Tatr* jako strategiczny.

XIII Kongres Związku Euroregion „Tatry” w dniu **28.02.2007 r.** rekomendował projekt *Historyczno-kulturowo-przyrodniczego Szlaku dookoła Tatr* (trasy piesze, rowerowe, narciarskie, edukacyjne, konne) jako strategiczny do dofinansowania w ramach Priorytetu 1 Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013 oraz „zobowiązał Radę w porozumieniu z zainteresowanymi gminami do nadzorowania, aby projekt *Historyczno-kulturowo-przyrodniczego Szlaku dookoła Tatr* (trasy piesze, rowerowe, narciarskie, edukacyjne, konne) został opracowany i złożony do dofinansowania w ramach tego Programu”. Taką samą uchwałę podjął XIII Kongres Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry” w dniu **16.03.2007 r.**

Projekt został wpisany jako strategiczny do *Wspólnej polsko-słowackiej Strategii Rozwoju Euroregionu „Tatry” na lata 2008-2015* zatwierdzonej przez XIV Kongres Transgranicznego Związku Euroregion „Tatry” obradujący w dniu **28.03.2008 roku** w Spiskiej Nowej Wsi.

Historyczno-kulturowo-przyrodniczy Szlak wokół Tatr – geneza

W 2008 roku Zdużenie Region „Tatry” w Kieżmarku opracowało studia: *Szlak wokół Tatr – studium kulturowo-historyczno-turystyczne – Spisz* w ramach mikroprojektu dofinansowanego ze środków Programu INTERREG IIIA Polska – Republika Słowacka 2004-2006 oraz *Szlak wokół Tatr. Studium kulturowo-historyczne, turystyczne i komunikacyjne – Liptów i Orawa*, zrealizowane w ramach Programu SPERA.

Historyczno-kulturowo-przyrodniczy Szlak wokół Tatr – geneza

W latach 2007-2008 trwało opracowywanie wspólnego projektu infrastrukturalnego obejmującego budowę ścieżki rowerowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą na I etapie szlaku. W pracach tych uczestniczyły jednostki samorządu lokalnego, po których terenach przebiegać będzie pierwszy odcinek szlaku.

Projekt ten będąc w sferze koncepcji bez opracowań i zatwierdzonych dokumentów technicznych był nisko oceniony w kategorii C i nie został rekomendowany do realizacji.

W roku 2009 partnerzy projektu uzupełnili brakującą dokumentację. Wielu z nich uzyskało pozwolenie na budowę, analizę wpływu na środowisko i przygotowało analizę ekonomiczno-finansową. Projekt został ponownie złożony w ramach drugiego naboru Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013.

Historyczno-kulturowo-przyrodniczy Szlak wokół Tatr – geneza

Podczas XIV posiedzenia w dniach **13-14.11.2008 roku** w Bešenovej Polsko-Słowacka Komisja Międzyrządowa ds. Współpracy Transgranicznej z aprobatą przyjęła dążenia Euroregionu „Tatry” dotyczące realizacji wspólnego, polsko-słowackiego projektu „Historyczno – kulturowo - przyrodniczego szlaku dookoła Tatr”, którego celem jest budowa ścieżki rowerowej oraz promocja wartości turystycznych i kulturowych Podhala, Spisza, Orawy i Liptowa. Komisja zwróciła się z prośbą do Żylińskiego Samorządowego Kraju i Województwa Małopolskiego o przyspieszenie procesu zatwierdzania zmian planów zagospodarowania przestrzennego na rzecz tego projektu

Historyczno-kulturowo-przyrodniczy Szlak wokół Tatr – geneza

W marcu 2010 roku Gmina Czarny Dunajec wraz z 12 partnerami z Polski i Słowacji przedłożyła wniosek o dofinansowanie I etapu realizacji Szlaku wokół Tatr w ramach Programu Współpracy Transgranicznej PL-SK 2007-2013 Priorytet I. Rozwój infrastruktury transgranicznej Temat 1. Infrastruktura komunikacyjna i transportowa, kategoria interwencji nr 24 ścieżki rowerowe.

W ramach tego projektu do końca 2014 roku partnerzy wybudują 43 km tras rowerowych, w tym powstanie 35 km nieprzerwanego transgranicznego odcinka z Nowego Targu do Trsteny.

Wartość inwestycji wynosi 3,7 mln euro, z tego dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wyniesie ponad 3,15 mln euro.

Historyczno-kulturowo-przyrodniczy Szlak wokół Tatr

Szczegółowy wykaz długości odcinków:

- Gmina Czarny Dunajec – **13,8 km**
- Gmina Nowy Targ – **4,7 km**
(w realizacji w ramach MRPO 2007-13)
- Gmina Miasto Nowy Targ – **1,7 km**
- Gmina Szaflary – **0,5 km**
- Mesto Kežmarok – **3 km**
(3,3 km zrealizowano z własnych środków)
- Obec Hladovka – **3, 3 km**
- Obec Huncovce – **1 km**
- Obec Liesek – **5,7 km**
- Mesto Liptovský Mikuláš – **3,2 km**
(2 km zrealizowano z własnych środków)
- Obec Nižná – **0,8 km**
- Obec Suchá Hora – **1,8 km**
- Mesto Trstená – **3,5 km**
- Obec Vrbov – **4,5 km**